

ИНФОРМАТИКА – 7 одд.

тема: ОНЛИНЕ ЖИВЕЕЊЕ

(26.05.2020-29.05.2020)

Веб како извор на информации и дигитален отпечаток

ЦЕЛИ: Ученикот да препознава валидни извори на информации на веб; - да ги разбере позитивните и негативните страни на „дигиталниот отпечаток“ кој го остава.

Речиси секој човек секојдневно помал или поголем дел од времето поминува на Интернет (пребарува податоци и информации (од веб сајтови, блогови,), користи разни социјални мрежи, e-mail комуникации, ... !

Дали некогаш сте се запрашале за веродостојноста (вистинитоста) на податоците и информациите кои ги пронаоѓаме на Интернет и кои многу често „здраво за готово“ ги земаме како точни без притоа да ги провериме?

Што поставувате на Интернет и дали врз тоа вашите родители имаат некаква контрола?

Дали некогаш сте имале проблеми и сте се соочиле со лажни информации?

Размислете за позитивните страни, но и за негативни кога споделувате или користите информации од Интернет!

Приватност и безбедност на Интернет

Во време на современите технологии секој може да се изрази преку Интернет и да постави свои содржини кои можат да бидат добронамерни и точни или злонамерни и неточни. Она што ги карактеризира овие мрежи е ширење на информации, но и дезинформации, со огромна брзина.

Корисниците мора да бидат свесни дека покрај корисни информации постојат измами, лаги и различни форми на манипулации. Доколку информациите не се проверуваат лесно може да се случи некои корисници да бидат изманипулирани и измамени. Измамените корисници можат да загубат материјални и морални вредности.

Исто така, преку Интернет се пренесуваат лични податоци, се водат доверливи деловни и приватни разговори, се пренесуваат доверливи воени и државни информации, се вршат финансиски трансакции и уште многу работи. Секогаш постои опасност овие информации да ги види некој кој може да ги злоупотреби. На корисниците може да им биде загрозувана приватноста и репутацијата, да им бидат украдени пари од банкарски сметки, онеспособен компјутерот, дури и да им биде загрозувана безбедноста.

Една од алатките за поставување и споделување на информации на интернет е и [БЛОГ-от](#), кој може да биде креиран од било кој и на кој може да се поставуваат содржини од најразличен карактер.

На блогот корисникот може да поставува натписи со кои многумина од читателите не мора да се согласат, едноставно да ги каже своите ставови и размислувања околу некое прашање (тема).

Но, пред да поставиме и објавиме содржина на нашиот блог треба да размислиме за веродостојноста на истата и последиците кои можеби таа ќе ги предизвика.

Кодексот на однесување на блогери е предлог на Тим О’Рајли и е предложен поради закани упатени до блогерот Кети Сиера. Идејата за кодексот за првпат била најавена од страна на BBC News, кој го цитирал О’Рајли велеејќи: “Јас мислам дека нам ни треба некаков код на однесување за тоа што е прифатливо однесување, се надевам дека нема да дојде преку било кој вид на пропис туку дека ќе дојде преку само-регулатива.”

О’Reilly и други имаа листа од седум идеи:

1. Преземете ја одговорноста не само за своите зборови, туку и за коментарите кои се овозможени на вашиот блог.
2. Етикетирајте го вашото ниво на толеранција за навредлив коментари.
3. Размислете за елиминирање на анонимни коментари.
4. Игнорирајте тролови.
5. Разговарајте офлајн и разговарајте директно или најдете посредник кој може да го стори тоа.
6. Ако знаете некој што се однесува лошо, кажете им го тоа.
7. Немој ништо да кажувате онлајн ако не би рекле во лице.

Во интернет терминологијата, **трол** означува личност чија основна цел е со своите прилози да предизвика што поголема реакција на учесниците во интернет заедницата или на друг начин да се поремети нормалната дискусија. Троловите најчесто не се тематски заинтересирани, туку настапуваат агресивно во обид за создадат раздор во постојната заедница, дискредитирање на поединци со поинакво размислување или насочување на дискусијата во непродуктивен правец.

Троловите најчесто се движат во интернет **форумите, мејлинг листите, блоговите** и низ **другите форми на интернет комуникација**. Оделени тролови се користат со префинети дијалектички и реторички методи и на тој начин се камуфлираат и подолго време не можат да бидат откриени.

Што е тоа дигитален отпечаток?

- ❖ Дигитален отпечаток е трагата што ја оставаш зад тебе кога го користиш интернетот. *(Тие, како и вистинските отпечатоци од твоите прсти, можат да го откријат твојот идентитет.)*
- ❖ Дигиталниот отпечаток не мора да биде лош или добар. Тој постои и без разлика на вашите чувства, ефектите врз вас зависат од повеќе фактори како што се вашите вредности, приоритети, возраст, училиште и очекувања од семејството.
- ❖ Твојот дигитален отпечаток е креиран од видливите работи, како што се твоите постови на социјалните медиуми и постовите на другите луѓе. Во ова се вклучени и фотографиите, update на статусот, чекирањата на одредени локации, онлајн групите и сајтовите на кои си се приклучил или си кликнул like, како и постовите од другите луѓе кои ти си ги споделил.
- ❖ Вклучува информации кои може да се научат за тебе од сајтовите кои си ги посетил, личните информации кои си ги внел, пораките и електронските пораки кои ги испраќаш.

Корисен линк:

<http://bezbednonainternet.org.mk>

Ако сте корисници на Интернет и сакате да видите како другите ве гледаат и каква слика оставате зад себе, тогаш направете кратко истражување на Интернет и дознајте!

Можеби тие резултати кои ќе ги добиете ќе ви помогнат да ја подобрите својата комуникација со останатите корисници на Интернет, ќе ви дадат идеи и насоки за интересни теми – дали да ги надоградувате или пак да ги замените со некои нови, . . . едноставно како да бидете „подобри“ во виртуалниот свет наречен ИНТЕРНЕТ.

Доколку имате желба креирајте свој личен блог на кој ќе поставите теми кои најмногу вас ве интересираат. Името на блогот ќе го наведете во електронска анкета која ќе ви биде испратена во вашите вибер групи и доколку имате желба некои од нив можете накратко да ги презентирате.

(креирањето на личен веб дневник (блог) не е задолжително!)

Почитувани ученици! Со оваа наставна единица ја завршуваме темата „Онлајн живеење„. Во следниот период – до завршување на учебната година ќе направиме тест на предходната тема и ќе ги утврдуваме оцените за крајот на годината.